

ҺӘМИШӘ ӨН ЧӘРКӘДӘ

Мирза Ибраһимову јахын-дан таныган һәр бир кәс ону һәм язгычы, һәм дә бир инсан кими сезир. Өзү дә фодакар язгычы вә фодакар бир инсан кими!

Өзәр Мирза Ибраһимовун һәҗәтәһи, фаалиҗәтәһи нәзәрән кечирсәк, һәм мүрәккәб, чәтәһи, һәм дә шәрәфли әмрүн иләриндә, доләҗәләриңдә мөһә белә фодакарлыг нумунәләриңә тез-тез раст кәлә биләрик.

Илк көнчлик иләрини хәтәрләһи. О, Сабукчудакы балача китабханаҗа, әдәби-јат дәрнәһинә тәхкә охучу вә һәвәскар кими кетмирди. Бу китабхана да, бу дәрнәк дә онун үчүн јени бир дүнјаҗа чеврилмишди. «Тармар», «Спартак» кими романлар, «Молла Нәсрәддин» кими бир журналсы бурада охумушду, Сејид һусејн кими язгычымы бурада көрмүшдү. Ишдән јатагханаҗа гајыдан кими дичкени алмадан дәрһал бу китабханаҗа калирди, та багланана гәдәр мүтәлиә-дән арылмырды. Илк һекә-јәләрини, шәрһләрини дә елә бу заман јазмаға башламыш-ды.

Сонра Мирза Ибраһимов коллективләшмә дөврүндә партијаның чагырышына сәс верди рајона — Нахчывана кетди, тәзәкә тәшкил олунан машина-трактор стансијасында, сијаси шәбәдә гәзет редактору кими фаалиҗәтә башлады. Ејни заманда мушаһидәләр аларыб, о дөврүн әб-һавасыны, инчә неггәләрини, чәһәтләрини, мүрәккәблијини өјрәнди.

О заман «Һәјат» пјеси

там, адың бир мәсәдлә, мөһкәм инамла сәнәтә кәләһи бир инсанын фодакарлыгынын нәтиҗәсиндә мејдана чыхды. Марағлы бурасыдыр ки, язгычы мөрд вә фодакар бир инсанын — һәҗәтәһи сурәтини сәһнәҗә кәтирди. Онун халгымызын дүшмәнләринә гаршы апардығы көркин мүбаризәсиндә мөрд вә фодакар чәһәтләрини даһа габагыр көстәрә, һәҗәти бир инсан кими кениш күтләләр таныда билди.

Ленинградда, шәрһшүнасы институтунун аспирантурасында төһсилини давам етдирәндә мадди чәтнликләрә мө'руз галса да, буңларә Фодакарлыгга дөзүрдү. Көрүнүр ки, үмүми идеал, арзу, учалыг намиңә һәр чүр фодакарлыгга кетмәк — онун дахили тәләбидән, мәнәви истәјидән, ирадә вә гүввәсиндән доғурду. 1941-чи илдә диссертасија мүдафнә едиб, елми дәрәҗә алды, беләкликлә, «Бөјүк демократ» ады тәдҗигат китабы мејдана чыхды.

Бөјүк Вәтән мүбаризәсин иләриндә дә Мирза Ибраһимов үмүмхалҗ һәрәкәтиңдән конарда галмады, һәрби хидмәтдә олду. Чәнуби Азәрбајҗанын демократик гүввәләринин мүбаризәсини көрдү, бу мөвзуда һекәјәләр, даһа сонра «Кәләчәк күн» романыны јазды. Бу романда мөрд вә фодакар инсанларын һәҗәтәһи, мүбаризәсини ең планда верди. Романын гәһрәманы Фиридун фодакарлыгына, әзминә, ирадәсинә, севкисинә, садағәтинә көрә кениш күтләләр тәрәфиндән се-

вилди. Јазгычының «Бөјүк дајағ», «Парһан» кими ро-манларында, «Мәдинәнин үрәји» кими һекәјәләриндә, «Фыртына гушу» кими повестләриндә мәнәви чәһәт-дән јүксәк, бөјүк мәсәләкли, әғидәли, ирадәли вә мәтин инсанлар һагғында чохлу парлаг сәһнәләр вардыр. Тәрчүмә сәһәсиндә дә кениш фаалиҗәт көстәрән Јазгычы о әсәрләри Азәрбајҗан охучуларына чатдырмышдыр ки, буңларда бөјүк амәлләр-дән, идеаллардан, арзулардан сәһбәт кедир. Н. Чернышевскийниң «Һә етмәли» романы белә әсәрләрдән бири-дир.

Мирза Ибраһимов һансы вәзифәдә олурса-олсун, халгың, чәмнјәтәһи, кәләчәһиң хәјриңә фәјдалы мәсәләләр, тәшәббүсләр галдырмағы, журнал, ишриҗат ачмаг кими һәмшәликл фаали-јәт көстәрән мәнәли иш-ләр көрмәји, башга әһәми-јәтли тәшәббүсләрә тәрәддүс-сүз гошулуб өз көмәк әлини узатмағы чох сеvir. Азәрбајҗан Јазгычлар Иттифагыны мүхтәлиф ичәсләриндә онун чыкышларының әкәс-риҗәти еһтирасла, одла-алов-ла долудур.

Сон иләр исә Мирза Ибраһимовун ичтимай ишләри даһа да артмышдыр. Бир нечә мәс'үл вәзифәси вар, бир ајагы Москвада, бир ајагы харичи өлкәләрдәдир. Мүһүм партија вә дөвләт ишләриндә фаал иштирак едир. Бүтүн бунларла јанашы, әдәби әсәр-ләр үзәриндә ишләјир, «Пәр-ванә» романының инкинчи китабыны јазыр. Һәм дә мүһ-тәзәм сурәтдә әдәбијәтәһи-ның инкиншафыны, чаңдан чыхан јени әсәрләри илә-јир.

Бир сыра әдәби мүкафат-лара лајиг көрүлмүш халг язгычысы, академик, Сосиал-лист Әмәји Гәһрәманы Мир-за Ибраһимовун бир депутат кими фаалиҗәти кенишдир, аһатәлидир, һаглы оларар ону јенә ССРИ Али Совети-нә депутатлыгга һәмизәд вер-мишләр. О, партијаның, хал-гың, Вәтәнин хидмәтиндә сә-фәрбәр бир әскәр кими һәм-и-шә ирәлидәдир, ең чәркәдә-дир.

Тоғиг МАҺМУД